

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 12-50 Din

za inozemstvo 25.—

neobvezno

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L

Telefon št. 72

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišтво:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36

Podružnice:

Maribor, Baravska ul. 1.
Tel. št. 22.

Celje, Aleksandrova c.

Račun pri poštn. čekov.
zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 19. aprila.

Značilno za mentaliteto separatistov v naši državi je germanofilstvo, ki so ga začeli v zadnjem času bolj in bolj odkrito kazati in priznavati.

Slovenski avtonomisti so se zatekli v frankfurtsko sejmsko brošuro, da so strmečim Nemcem tudi še kot jugoslovanski državljani zagotovili svoje neomajne simpatije. Tamkaj zatrjujejo, da je antagonizem proti nemstvu po prevratu v Sloveniji sicer čisto naravno izbruhnil, da pa pridige o emancipaciji od nemstva že danes veliko ne zaležejo; kajti «realno življenje in železni naravni zakoni so močnejši kot pobožne želje, rojene iz slepe in sentimentalne samozvesti. Zveze, ki jih je v stoletjih narava sama ustvarila in skovala, se ne dajo brez noč opustiti.» Tako je slovenski separatist, ki je črpal svojo napolizobrazbo samo iz nemških knjig, tudi dokazal svoje omejeno obzorje. Kakor ni sposoben razumeti jugoslovenske nacionalne in državne ideologije, ravno tako se mu vidi nemogoče, da bi se mogel otresti predsodkov, ki so mu bili vcepiljeni v Avstriji s poveljevanjem in gospodarstvom nemstva.

Na nedeljskem shodu v Zagrebu je koval Nemce v nebesa sam generalisimus separatistov, gosp. Radić. Vso Evropo je proglasil za glupo in noro. Francozom je sicer koncediral, da so izobraženi, a dejal je, da niso modri. Modra sta zanj samo Nemec in boljševiki Rus. Radić je Nemcem obetal, da bodo stali jugoslovenski separatisti vedno, od sedaj pa do zadnjega diha, na njihovi strani.

Radić za svoje germanofilstvo niti v Zagrebu ni žel odobravanja, še manj pa v Ljubljani in v Beogradu. Značilno je, da se mu je postavila po robu celo zagrebška «Slobodna Tribuna», ki sicer vedno podpira Radića. Ona meni, da bi Radić «za ljubav nemških glasov» ne smel tako govoriti, kot je govoril v nedeljo. «Slobodna Tribuna» piše: To znači pritegniti na našo državo in narod sumnjivo in nezaupanje zaveznikov, ki so na mirovni konferenci udarili temelje preobratne Evrope in v Jugoslaviji našli oslonja zanje. To znači dati Italijanom opravičilo za jadransko politiko proti Jugoslaviji in jim pribaviti pomoč Francoske in drugih zaveznikov. Beograjski listi pa menijo, da je Radić germanofil, ker mu ugaja, da so Nemci opustili Srbijo ter udušili na sto in stotisoče njenih prebivalcev.

Pri normalnih političnih strankah je mogoče motriti njihov razvoj bodisi v idejem, to je v programatičnem oziru, bodisi v taktiki. Oboje mora stati v skladu s političnimi težnjami ljudstva ter miljeja, v katerem se udeležuje stranka. Tega pri Radićevi stranki ni in govori o razvoju stranke, njene ideologije in taktike, je pri radićevstvu zares nemogoče. V dobi povojnih svetovnih konferenc, med katerimi so se stajale največje nade na genovsko, so igrali ravno te konference med radićevsko pomembno vlogo. Radić je stavljal nanje velike nade, — če resno in iskreno, je seveda vprašanje, gotovo pa na zunan, za maso. Takrat se je vesoljno radićevstvo samozavestno trkalo na prsa, češ, mi bomo apelirali na demokratsko Evropo, ki ne bo prezrla mirotnorve hrvaške seljačke republike, marveč jo bo, visoko upoštevajoč njeno kulturno, svetovno vrednost, rešila iz rok einarskih batinašev. Radićevstvo je bilo prepričano, da bo Evropa, to je antanta z Anglijo in Francijo in morda tudi Ameriko na čelu, ogorčeno izrekla svoj veto Beogradu vzpričo neupoštevanja samoodločbenih želj «hrvaškega naroda». Kakor rečeno: koliko so bili voditelji te abnormalne stranke prepričani o učinkovitosti apela na Evropo, o tem ni mogoče izreči sodbe; da pa je masa bila uverjena o njej, o tem ni dvoma.

Apel na Evropo je bil, kakor pričajo zgodovina klavernih memorandumov, še manj kot udarec v burjo. V nedeljskem govoru je dobila Evropa zato od Radića primeren delež. Nič več ne govori Radić o apelu na demokratsko Evropo, marveč po vrsti očeta evropske države. Njegovo oko pa se z dopadanjem ustavi na onih državah, ki se danes odklikujejo po nasprotstvu z antantno Evropo, to sta Nemčija in Rusija.

Radićevstvo je uvidelo, da mu od antante ne more prispeti intervencija. Zato se je sedaj obrnilo na one, ki pomenijo negacijo Evrope, to so Nemci in Rusi. S tem se je radićevstvo jako točno opredelilo; izpričalo je, da rastejo njega korenine iz istih tal, kakor nemška revanšna politika in

Kraljeve besede za narodno edinsvo

VAŽEN POZDRAV VOJAKOM II. POLKA.

Beograd, 18. aprila. p. O priliki današnje krstne slave 2. polka, je imel kralj na vojake sledeči pomembni nagovor:

«Junaki!

Treba je, da se vedno spominjate in imate pred očmi zgodovino preteklosti svojega polka in svojih predhodnikov v tem polku, ki so znatno pomogli k temu, da imamo danes edinstveno državo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Vaša dolžnost je, da to edinstvo države, za katero so vaši predniki toliko trpeli, branite. Poln vere sem, da boste na moj tozadevni poziv krepko branili domovino in njeno edinstvo, če bo treba in da ne boste zaostajali za svojimi predniki, kar se tiče domoljubja in hrabrosti.

Zivelili!

Kralj za pospešeno rešitev uradniškega vprašanja.

Beograd, 19. aprila. r. «Novosti» prinašajo danes senzacionalno vest, da stoji krona na stališču, da je treba stvoriti koalicijsko, ki bi čim prej rešila uradniški, invalidski in agrarni zakon. Takoj nato bi se izvedle nove volitve.

Zemljoradniki bi vstopili v koalicijsko vlado

VAŽEN SKLEP ZEMLJORADNIŠKEGA KLUBA. — ČVRSTA DEMOKRATSKA POZICIJA. — MUSLIMANI VALE KRIVDO NA KLERIKALCE.

Beograd, 19. aprila. g. Danes dopoldne je imel demokratski klub sejo, na kateri je poročal Ljuba Davidović o poteku svoje snočnje avdijske pri kralju. G. Davidović je snoči sporočil kralju sklepe demokratskega kluba. Današnji Davidovićev referat je napravil v klubu najboljši vtis in ga je kralj vzel na znanje z največjim zadovoljstvom. Včeraj sta bila pri kralju tudi predstavnika zemljoradniškega kluba poslanca Jovan Jovanović in Lazić. Kakor se čuje, sta oba poslance označila koalicijsko med krizni in radikalni kot edini izhod iz krize. Zemljoradniki smatrajo, da se je sedaj pokazala pravičnost Pribečevićevih nazorov, da z Radićem ni mogoče sporazuma. Kot posledica tega dejstva bi se morala sestaviti koalicijska, pri čemer bi imeli največ vpliva demokraci.

Danes popoldne sta se sestala Davidović in Jovan Jovanović. Zatem je imel svojo sejo zemljoradniški klub, ki je sklenil, da zemljoradniki načelno ne odklanjajo vstopa v koalicijsko vlado. Zvečer je predsednik zemljoradniškega kluba Lazić poročal kralju o sklepu svojega kluba.

Nervoznost muslimanskih in klerikalnih poslancev je vedno večja. V političnih krogih se zatrjuje, da niti dr. Korosec niti dr. Spaho ne bosta pozvana h kralju, ker kot formalna zaveznika Radićeva pri razpletu krize ne prihajata v poštev. Muslimani proti takim govoricam ostro nastopajo, češ da zanje ta očitke ne velja. Dr. Spaho je danes izjavil, da muslimanska politika sedaj nikakor ne stremi po reviziji ustave, temveč bi se zadovoljila s samoupravo Bosne v okvirju obstoječih zakonov. Dr. Spaho se sklicuje tudi na to, da ga Radić naravnost napada, kar je dokaz, da on (Spaho) nikakor ne odobrava Radićevih zahtev. Za Radićeve zaveznike morejo veljati edino klerikalci, ki so se tudi izjavili za republiko in katere je Radić sam pohvalil kot «silajne politike».

Pobožne radikalne želje.

Beograd, 19. aprila. gr. Z ozirom na vesti, ki jih razširjajo radikalni krogi, da pride zopet do homogene radikalne vlade, oziroma da dobe radikalci zopet

volilno vlado, doznava vaš dopisnik iz zanesljivega vira, da je obnovev radikalnega režima poponoma izključena, kakor je izključena tudi vsaka možnost radikalne volilne vlade.

«Politika» poroča iz radikalnih krogov, da je velik del radikalnih poslancev mišljenja, naj se pogajanja z Radićem ne prekinajo, češ da je treba razlikovati med Radićem-politikom, ki je za sporazum in Radićem-demagogom, ki se boji, da bi se mu izneverile sedanje mase.

Pašić še ni bil na dvoru.

Beograd, 19. aprila. g. Radikalci so danes skoro ves dan zborovali in pričakovali, da bo Pašić pozvan na dvor. To se do večera ni zgodilo. Veliko pozornost je danes vzbudil v političnih krogih kraljev nagovor vojski povodom proslave II. železnega polka. Kralj se je z najodločnejšimi besedami zavzel za edinstvo države in naroda, ki ga je treba čuvati za vsako ceno. Kdor ve, da so skušali politični intriganti celo krono za interesirati za amputacijo in da so govorili, da je kralj pripravljen pristati na konfederacijo, ta bo razumel današnje vladarjeve besede.

Kralju so danes dopoldne, ko je prisostvoval proslavi II. železnega polka, prirejali burne manifestacije.

Klerikalci snujejo avtonomističen blok za vojno.

Subotica, 19. aprila. r. Bunjevska stranka se je pogajala z Madžari in Nemci glede ustanovitve avtonomističnega bloka, ki bi mu pristopili Madžari, Nemci in Bunjevci in bi zahteval avtonomijo Vojvodine s sedežem v Subotici. Nemci so predlog že odklonili.

Potrdi klerikalci.

Beograd, 19. aprila. g. Klerikalci, ki so se zbrali v Beogradu, so uvideli, da ne morejo igrati nobene vloge. To jih je globoko potrla. Pripovedujejo vsakomur, kdor jih hoče poslušati, da zapuste parlament, ako pride do koalicijske med demokracijo in radikalci. Z druge strani širijo vesti, da se še vedno razgovarjajo z radikalci.

Obnovev reških pogajani

Rim, 19. aprila. l. Jugoslovanski delegat paritetne komisije za Reko se pričakuje v Rima za soboto 21. t. m. zjutraj. Komisija bo še isti dan obnovila svoje delo.

VLADNA KRIZA V ITALIJI.

Rim, 19. aprila. s. Katoliški listi izražajo mišljenje, da bo seja glavnega odbora popolarov, ki se vrši jutri, prinesla popolno razčiščenje položaja in da bodo katoliški ministri mogli ostati v kabinetu. Tega mnenja je tudi oficijelni organ Vatikana «L'Osservatore Romano», ki očitno izraža željo Vatikana, da se reši spor sporazumno. In želja Vatikana je pod obstoječimi razmerami za ljudsko stranko takorekoč povelje.

IZVOZ KNJIG IZ AVSTRIJE

Dunaj, 19. aprila. s. Ministrski svet je sklenil prepovedati izvoz knjig. Večinski stranki bosta še prihodnje dni predložili zbornik tozadeven predlog.

ruski boljševizem. Da se radi tega politične šanse zanj niso zboljšale, je jasno. To je treba imeti na umu, kadar se presoja pomen radićevstva in separatizma sploh za razne politične račune.

Boljševiki in vera

Pariz, 18. aprila. l. Iz Moskve doznavajo stockholmski časopisi, da so se tam mošnji velikonočni krvavi nemiri med religioznimi kmeti in boljševiki vršili zato, ker so inscenirali boljševiki v Moskvi in Petrogradu razne sramotilne paradije na pravoslavne velikonočne ceremonije. Tako je neki boljševik Timanovskij «bral mašo» oblečen v svečeniško oblačilo sredi trga v Moskvi.

Odprava nedelje.

Pariz, 19. aprila. l. Chicago Tribune poroča: Vsi uradniki v Rusiji bodo od prvega maja dalje ob nedeljah delali, prosto pa bodo imeli šele v ponedeljek.

Usoda patriarha Tihona.

Pariz, 19. aprila. l. Iz Rige poročajo, da je ruski patriarh Tihon, ki sedi v sovjetski ječi v Moskvi, smrtno bolan. Sovjeti si žele njegove smrti, ker jim je s svojo avtoriteto delal preglavice in bi sedaj radi namesto njega postavili novega patriarha, ki bi bil sovjetom naklonjen. Ni izključeno, pravijo vesti, da ne bi boljševiki v ječi usmrtili bolnega Tihona in potem razglasili, da je umrl naravne smrti.

(O boju boljševikov proti veri in cerkvi opozarjamo na članek na drugi strani današnjega «Jutra». Ured.)

Resni komunistični nemiri v Poruhrju

VELIKI IZGREDI BREZPOSELNIH. — MESTO MUEHLHEIM V ROKAH KOMUNISTIČNIH VSTAŠEV.

Berlin, 19. aprila. l. V Muehlheimu so hoteli snoči brezposelni delavci vdreti v magistrat pa so pri tem došli v konflikt s francosko policijo, ki je streljala in usmrtila tako pet delavcev, več pa jih je ranila. Tudi v Düsseldorfu je došlo do podobnega incidenta med brezposelnimi in francosko policijo, ki je ustrelila enega demonstranta.

V Essnu so našli včeraj zjutraj umorjenega francoskega vojaka. Francoske oblasti so odredile obširno zasnovano preiskavo, zapre talce in naložile mestu 105 milijonov mark globe.

Curih, 19. aprila. j. V Muehlheimu ob Ruhrju je prišlo danes med varnostno policijo in skupino radikalnih elementov zopet do spopadov. Demonstrantje so zaprli ceste ter ustavljali pasante in vozove. Trgovci so zaprli svoje trgovine ter zabarikadirali vrata. Komunisti so zasedli vse izhode iz mesta, zlasti one proti Essnu. Izgleda, da so ti nemiri v zvezi s stavko lesnih delavcev, čijih zahteve se splošno smatrajo za pretirane. Pri včerajšnjih spopadih sta bili dve osebi usmrčeni, tri pa ranjene. Tudi v drugih krajih je prišlo do nemirov stavkajočih, zlasti v Recklingshausenu.

Essen, 19. aprila. j. Včerajšnji izgredi v Muehlheimu so bili le predgrda današnjih krvavih dogodkov. Na dnevnem redu so bili umori in uboji. Celo vrsto umorjenih in ranjenih so našli na cestah.

Ni mogoče priti v notranjost mesta. Očividci izjavljajo, da je položaj tako resen, kot je bil prve čase komunistične vlade. Notranjost mesta je popolnoma v oblasti komunistov. Ustašem, ki štejejo približno 300 oseb, so se priključili sumljivi elementi iz okolice, ki so oplenili trgovine orožja. Vsa okna so se morala zapreti. Na dohodni cesti v mesto so se postavile barikade. Ni mogoče dobiti prevoznega sredstva za pohod na Muehlheim, ker so komunisti uničili več vozov, ki so se peljali v mesto. Komunisti oblegajo kriminalne uradnike v mestni hiši. Z obeh strani se izmenjavajo strelji. Bilo je več mrtvih. Zvečer prispeli begunci pripovedujejo, da je pet kriminalnih uradnikov padlo v roke komunistov. Od teh uradnikov sta bila dva ali trije ustreljeni ali ubiti. Majhna francoska posadka se je umaknila v svojo stražnico ter se za držal pasivno. Komunisti nameravajo napasti magistrat še to noč.

FRANCOZI ODKLANJAJO POGAJANJA S CUNOVO VLADO.

Pariz, 19. aprila. Na uradnih mestih izjavljajo, da je napravila debata o zadnjem Rosenbergovem govoru v Reichstagu splošno utis, da v bližnji bodočnosti ni pričakovati spremembe v položaju. Na Quai d'Orsayu so mnenja, da so pogajanja s sedanjo vlado, posebno pa z zunanjim ministrom, nemogoča.

Pred zopetno otvoritvijo orientalske konference

RUSIJA NE BO VEČ ZASTOPANA. — ENOTEN NASTOP ANTANTE

London, 19. aprila. j. Po izjavi, ki jo je angleška vlada podala v spodnji zbornici, se lausnanske konference ne bo udeležil noben delegat sovjetske Rusije. Vprašanje morskih očin, na katerem je interesirana Rusija, se je že rešilo z do sedanjimi pogajanjmi s Turčijo.

Mac Neill je danes v spodnji zbornici na interpelacijo nekega poslanca delavske stranke glede vzpostavitve lausnanske konference odgovoril, da je angleška vlada ukrenila istotako kakor ostali zavezniki vse potrebno za zopetna pogajanja med Turki in zavezniki.

Carigrad, 19. aprila. l. Angleški vrhovni komisar v Carigradu, ki je tudi delegat lausnanske konference, je izjavil, da bodo nastopali vsi zavezniki v Lausanni napram Turkom enotno, kar se tiče gospodarskih točk. Izjavil je tudi, da bo največje poglavje, ki ga bo imela konfe-

renca absolvirati, vprašanje načina izpraznitve Carigrada.

IZMET PAŠIN POZDRAV DR. NINČIČU

Beograd, 19. aprila. p. Minister zunanjih del dr. Ninčič je prejel iz Niša brzojavko, katero mu je poslal predsednik turške delegacije v Lausanni Izmet paša. Brzojavka se glasi: «Potujočemu skozi državo Srbov, Hrvatov in Slovencev mi je predvsem do tega, da vas pozdravim. Izmet paša.» — Nocoj ob 23.40 potuje Izmet paša s svojo delegacijo skozi Beograd.

INSTRUKCIJE NAŠEMU DELEGATU

Beograd, 19. aprila. p. Danes popoldne je minister zunanjih poslov dr. Ninčič sprejel našega poslanika v Bernu, ki je šef naše delegacije v Lausanni. Dal mu je navodila za konferenco, ki se odpre dne 23. t. m.

Boji na Irskem

London, 19. aprila. l. Redne čete irske vlade love po državi zadnje ostanke vstajskih čet in so včeraj ujele njih glavnega vodjo Dam Breema, ki je silno zmogen človek in ki je po Lynchovi smrti prevzel poveljstvo vstašev. Sedaj se vrši lov za De Valero z vso energijo. V provinci Cherry so čete zaslele v neki skalni votlini nad 300 vstašev, katere sedaj oblegajo. Obenem so skalo navrtali in nameravajo z dinamitom spustiti vstaše v zrak, ako se ne vdajo prostovoljno.

Odklonjeno papeževu posredovanje.

London, 19. aprila. j. Predsednik vlade svobodne irske države je danes v poloficijni korespondenci objavil izjavo, ki jo je dal kot odgovor papeškemu legatu, kateremu je bilo poverjeno posredovanje med republikanci in irsko državo. V tej izjavi odklanja irska vlada ponudeno intervencijo. Trpljenje irskega prebivalstva in grozote vstašev so tako velike, da obstoji le en pogoj za premirje, namreč popolna kapitulacija rebelov.

KRSTA SMILJANIĆ KOMANDANT IV. ARMJE.

Beograd, 19. aprila. g. Za komandanta zagrebške armije je imenovan general Krsta Smiljanč, za šefa generalnega štaba zagrebške armije pa polkovnik Simonović.

USODNA EKSPLOZIJA V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 19. aprila. s. Danes se je dogodila v tukajšnji tovarni gumbov velika eksplozija, in sicer vsled tega, ker se je vžgala večja množina celuloide. Delavci in delavke so v gorečih oblekah pobegnili iz tovarne. V teku pol ure so ugotovili, da je zgorelo enajst oseb, ki se niso mogli agnoscirati. Osem delavcev je smrtno nevarno ranjenih. Skupno število ranjenecv znaša 41.

Silen potres v Mehiki

New York, 19. aprila. s. Iz Tampica v Mehiki brzojavljajo, da je močan potres poškodoval vso zapadno mehičansko obalo od Veracruz do St. Louis Potosi. Veliko hiš je bilo uničenih. Od vseh strani prihajajo številni begunci ter pripovedujejo, da so izginile kar cele planote v provinci Hidalgo. Odprlo se je vulkansko žrelo, iz katerega izpuhtavao dušljivi plini. Število žrtev dosedaj še ni znano. V republiki Ecuador je vulkan Purpuragura, ki je od leta 1886 miroval, pričel zopet delovati. Mase lave ogrožajo Rio Bambo. O usodi 18 tisoč prebivalcev še manjkajo vse vesti, ker so vse brzojavne zveze pretrgane.

SETON WATSON V BEOGRADU

Kako nastajajo politične afele.

Beograd, 19. aprila. r. Nocoj je profesor beograjskega vseučilišča dr. Ovičje priredil večerjo na čast profesorja londonske univerze Setona Watsona. Večerje sta se udeležila dr. Voja Veljković in Joca Jovanović. Govori se, da je bila ta večerja prirejena z namenom, da se Seton Watson pouči o naši notranji politični situaciji. V nekaterih političnih krogih je izzval ta dogodek nerazpoloženo, češ da se daje po nepotrebnem tuje mnenje v našo notranjo politiko.

SVET ZVEZE NARODOV.

Razprava o persekucijah v Zapadni Traciji.

Ženeva, 19. aprila. s. Na današnji dopoldanski seji je svet zveze narodov zaslišal bolgarskega zastopnika Todorova, ki je v imenu svoje vlade prošil za varstvo bolgarskega prebivalstva v Zapadni Traciji proti nasilstvom Grkov. Grški poslanik v Londonu Kaklamanos je zavržal predložene obtožbe kar najenergičnejše ter opozarjal na vpade bolgarskih komitov na to ozemlje.

Sovjetska proticerkvena politika

Sovjetska justica je izrekla smrtno obsodbo nad celo vrsto katoliških cerkvenih dostojanstvenikov, od katerih je bil eden (prelat Butkiewicz) že usmrčen. Tekom revolucije je bilo mnogo pravoslavnih višjih duhovnikov pomorjenih ter postreljenih, toda zoper cerkvene institucije same se sovjetska vlada dolgo ni obračala. V zadnji dobi pa je napravila odločen afront zoper versko hierarhijo vseh vst in te dni stopa pred boljševiške sodnike Tihon, patrijarh pravoslavne cerkve, kateremu se obeta jako stroga sodba. Za povod služi poglavito zadržanje cerkvenih reprezentantov o priliki konfiskacije cerkvenih zakladov, pravi vzroki pa tiče mnogo globlje.

Pravzaprav je nekoliko neumljivo, da sovjetski matadorji še le sedaj po preteku petinpolletnega vladanja s tako oštrostjo nastopajo zoper cerkvene institucije, obrede, pravilnike in hierarhične činitele. Kajti boljševizem kot izrazita racionalistična struja, prosta vsakršne politične tradicionalnosti in sentimentalnosti, podira in razdeva vse tvorbe starega družabnega reda, vse stare institucije, zgrajene na predsodkih omejenosti ter sentimentalnosti in konservativnosti človeškega duha. Prost prevdarek, spoznanje čiste pameti naj za naprej vodi dejanje in nehanje človeka. Pri tem so boljševiki tipični nestrpnosti, ki so absolutno prepričani o pravilnosti lastnega naziranja in dela in hočejo vse drugače misleče, slepa ali zgrda, prepričati o edinozveličavnosti lastne teorije. So tedaj tipični katoliki srednjeveške izdaje, izza inkvizicij in avtodaféjev.

Očividno pa so smatrali boljševiki za svojo glavno nalogo, da najprej uničijo rusko meščanstvo. To se jim je temeljito posrečilo. Sedaj očividno smatrajo svojo pozicijo za dovolj krepko, da gredo še korak dalje in da uničijo še ono institucijo, ki je edina sposobna, da se jim zoperstavi s svojo kolosalno silo. Cerkvena organizacija se sicer v treh letih ni angažirala zoper sovjetsko politiko, prikrivala pa ni, da ne soglašajo njo; nasprotno ji je po vsem svojem bistvu. Sovjeti so si očividno napisali kot svojo glavno nalogo, da razdenijo še ono edino organizacijo, ki obstoja poleg njih dandanes v Rusiji. Začeli so najprej z nekakim sovjetiziranjem cerkve, ki naj bi pripravilo notranji razkroj cerkvene organizacije, sedaj pa delujejo na razne načine, ob vseh prilikah, da se omaje in porušijo vse, kar pomaga vzdrževati avtoriteto, cerkveno in versko.

In uspehi? Kakor je podoba, je danes šele začetek te akcije, ki je, kakor že rečeno, nujen atribut vsake revolucije, posebno pa tako radikalne, kakor je bila ruska. Velika revolucija francoska je napravila prav isto. Posledice so le deloma pozitivne, to se pravi, nekaj plodov vendarle rode, dasi definitivnega uspeha v smislu inicijatorjev pač ne prinese. Danes pa so rodila ta akcija brzokone tudi to posledico, da bo še bolj osvojevala sovjetski režim in pospešila notranji razkroj ter s tem padec današnjega sistema, preko katerega šele more nastopiti preporod in obnova velike demokratične Rusije.

Politične beležke

Demokrati in koalicijska. Po najnovejših sprejemih političnih osebnosti na dvoru, piše »Politika« z ozirom na stališče demokratov med drugim: »Pojavlja se vprašanje, pod kakimi pogoji bi demokrati sedaj vstopili v koalicio. Včerajšnji dan (torek) je pomenil hausse njihovih akcij, ali to ni treba, da bi pomenilo, da oni sedaj stavljajo pogoje, ki jih radikali ne bi mogli sprejeti. V dobro informiranih krogih ugotavljajo, da bi bili demokrati pripravljeni vstopiti v koalicio z radikali pod naslednjimi pogoji: 1.) status quo 16. decembra; 2.) vsi odpuščeni uradniki demokrati, ki jih je okoli 3000, se morajo reaktivirati še pred sestavo koalicijske vlade; 3.) z ozirom na Radića se mora porabliti zakon enak kot proti drugim državljanom (tu se misli na zakon o zaščiti države); 4.) vlada bi morala nadaljevati delo tam, kjer je prenehala povodim razida prejšnje koalicijske; v prvi vrsti bi se morali sprejeti naslednji zakoni: uradniški, invalidski in agrarni. V vprašanju oseb, ki naj bi prišle v kabinet, tudi z ozirom na portfelje, demokrati ne bi delali vprašanja. (Tako se n. pr. misli, da ne bi vztrajali na tem, da zopet dobijo finančni portfelj in ministristvo notranjih zadev). Izgleda, da bodo radikali voljni sprejeti te pogoje, morda z malimi korekturami, na katere bi gotovo tudi demokrati pristali.

Maček. Omenjajoč dr. Korošca in dr. Spaho, pravijo beograjski listi, da se oba gospoda držita vrlo, vrlo rezervirano. Izjav ne marata podajati nikakih. Tudi njuni poslanci so molčeči, a se vendar čujejo, da nameravajo v slučaju radikalno - demokratične vlade zapustiti Beograd in se podati k Radiću v svrhu nadaljnjega konferiranja. Kakor poroča »Slobodna Tribuna«, smatra dr. Korošec in dr. Spaho, da bi »koalicijska bila fatalna za državno in narodno edinstvo ter bi še bolj okrepila Radića in njegovo opozicijo.« Za fatalnost naj dr. Korošec in dr. Spaho ne bosta v skrbeh, ako se strinjata z Radićem, da je narodno in državno edinstvo »gnusna laž«: kar na se tiče Radićevega na-

daljnega jačanja, mu to morata kot lojalna zaveznika leiskreno privoščiti. »Splendid isolation.« Ko smo čitali v »Slovenca«, da so demokrati osamljeni, smo se spomnili angleške »splendid isolation«, ko Anglija ni imela nobenih zaveznikov, temveč je stala popolnoma sama ob strani, a kljub temu vodila ne samo evropsko, temveč svetovno politiko! Slično danes tudi demokrati niso na nikogar vezani, predstavljajo pa v svoji rezerviranosti center, okoli katerega se zbira vse, kar hoče državo ohraniti. In klerikalci? Oni niso osamljeni, temveč zvezani s Turki in z največjim političnim zmešancem sedanjega časa, z gospodinom Radićem. In vendar bi bili tudi oni mnogo raje tako »osamljeni«, kakor demokrati.

Najponosnejši federalist je vsekakor pop Blaško Rajić. Novinarjem je radevolje izjavil, da je tudi on pristojnoval zagrebškimi razgovorom, in sicer kot zastopnik vojvodinskih Bunjevcev, ki so tudi vsi federalisti. Pop Blaško Rajić sploh smatra, da so se — izveniši Srbe — vsi Slovani naše države zbrali v en tabor za čim odločnejši nastop proti radikalcem. Še huje pa bo — meni blagorodni pop Blaško — ko Radić razširi svojo akcijo preko cele Vojvodine: Nemci in Madžari gotovo postanejo polnokrvni federalisti. . . . O skrivnosti zagrebških pogajanj ni pop Blaško Rajić hotel povedati ničesar, niti to, da ga je Radić na malenkostno pripombo zakrnil: »Pop si, pa ne veš kaj povedati!« . . .

Od Miljkova do Radića. Cevčaričev »Beograjski Dnevnik« priobčuje uvodnik, v katerem pripoveduje sledeče: Leta 1913. je hotel govoriti s Pašićem znani ruski voditelj kadetov (konstitucionalnih demokratov) gosp. Pavel Miljkov. Gosp. Pašić je odklonil vsak razgovor, ker je gosp. Miljkov zastopal v makedonskem vprašanju bolgarsko stališče. Res je, da to stališče ni bilo pravilno, a gosp. Pašić bi bil gosp. Miljkova v razgovoru lahko opozoril na to in mu dokazal nasprotno. A g. Pašić tega ni storil, ampak je ponosno odklonil vsak razgovor z ruskim politikom, ki je pozneje, ko je bil ministar zunanjih zadev v prvi ruski prevratni vladi, dal dovolj dokazov o svojem prijateljskem in bratskem čustvovanju do Srbije. Pač pa se je gosp. Pašić spustil v pogajanja z notorичnim sovražnikom Srbije, z gosp. Radićem, ker je to zahteval ne interes države, temveč interes — stranke gosp. Pašićal.

Debelo kožo imajo hrvatski zajedničarji. V svojem znamenitem nedeljskem govoru si je namreč Radić poleg znanih izpadov privoščil tudi g. dr. Mata Drinkovića. Imenoval ga je nepoštenjaka in istojako vsako grupo ali stranko, ki bo poslanka Drinkovića v parlamentu sprejela v svojo družbo. Dr. Drinković pa je še vedno predsednik Hrvatske zajednice, torej so tudi njene glavne korifeje »politično nepošten«. Gospodov zajedničarjev pa vse to nič ne ženiira, temveč služijo Radiću kot najzvestejši trabant in se trudijo, da v svojem glasilu »Hrvat« predstavijo Radića le kot nedolžnega Vaška, ne pa kot nevarnega medveda. . . .

Nesrečni protokoli. Kakor doznajajo beograjske »Novosti« iz radikalnih krogov, so radikali prav nezadovoljni z delegatoma Gjurićem in Janjićem, češ, da sta v Zagrebu prekoračila svoje polnomočje. Podpisala sta z Radićem protokol, k čemur nista bila upravičena in ki ga radikalna stranka ne priznava. Zato so vse vesti, da je sporazum med radikali in Radićem ugotovljen, popolnoma netočne. Depresija, ki jo je Radićev govor povzročil med radikalnimi krogi, se izpreminja v vedno hušje ogorčenje, a delegata Gjurić in Janjić morata zbog nesrečnega protokola prevzeti vlogo »onoga, koga čuškaju« . . .

Alaj je veselo — v hrvatski blokadi. Ko je Radić z staroslavne hrvatskega bloka vrzel frankovce, ki so se — po lastnem zatrdilu — smatrali z Radićem eno in isto, je ogorčenje začelo metati na površje obilo gnilobe. Nedavno so se še frankovci razkrali med seboj in se zdaj prereka jo na žive in mrtve. Pri tem prihajajo na svetlo interesantne pikantnije iz franko - radićevskega tabora. Tako v »Hrvatu« razkriva izključeni frankovski general dr. Mintas, kako je frankovski poslovni odbor prejemal z Dunaja pisma, s katerimi so frankovci odvrčali Radića od sporazuma z Beogradom, obetajoč mu vedno, da bo v doglednih mesecih Hrvatski zasijala — svoboda. . . . Naiven in romantičen se zdi historijati franko - radićevskih protidržavnih pustolovščin, a državni pravdnik bi vseeno moral pokukati za kulise hrvatske blokade.

Po svetu

Češki arhitekt Jan Kotěra umrl. 17. t. m. je umrl v Pragi arhitekt Jan Kotěra, star 51 let. Od leta 1910 dalje je bil Kotěra profesor na praški akademiji za oblikujočo umetnost sedaj pa je bil rektor praške akademije umetnosti. Kotěra je bil večš strokovnjak. Izdelal je načrte za mnogo reprezentativnih zgradb v Pragi in drugod. Podlegel je arteriosklerozi, ki je končala s kapjo.

Kongres Hlinkovcev v Pragi. V nedeljo se je v Pragi vršil kongres Hlinkovcev.

Kovs slovaške separatistične stranke. Zborovanje se je bavilo z notranjimi vprašanji stranke ter je izčrpalo najvažnejšo točko dnevnega reda s tem, da je protestiralo proti usmrtni prelati Butkiewicz v Rusiji. Kongres je zahteval od češke vlade takojšnji razpis novih volitev. Navdušenja na zborovanju ni bilo nobenega.

Bivši sultan proti angorski vladi. Odstavljeni turški sultan Mehmed VI. je izdal oklic na celokupni Islam, v katerem navaja, da se je osebno protivil vstopu Turčije v svetovno vojno. Ekssultan se dalje izjavlja proti ločitvi sultanata od kalifata ter zoper določbo, da naj postane mesto Carigrada prestolnica Turčije Smirna. Kemal pašo imenuje bivši sultan izprijevalca turškega naroda. Ravno tako ostro nastopa sultan proti sedanji angorski vladi.

Grški tisk za skilcanje balkanske konference. Grški list »Politeia« razpravlja o situaciji v Orientu in pravi: Izgleda, da namerava Bolgarija s svojimi zahtevami po izhodu na Egejsko morje pokreniti vprašanje Zapadne Tracije, računajoč na srbsko pomoč. Znano nam je dalje, da Bolgarija v tem pogledu tajno deluje z Rimom. Toda radi končnega sporazuma in podrobnega proučavanja stanja stvari je treba, da se skliče balkanska konferenca, na kateri bi bila zastopana tudi Bolgarija. — Iz Zeneve poročajo istočasno, da se bo Zveza narodov bavila z očitki, naperjenimi proti Grčiji radi zatiranja narodnostnih, zlasti bolgarskih manjšin v Zapadni Traciji. Grška vlada je že prejela poziv, naj pošlje k tem razpravam svojega zastopnika.

Obsodba francoskih anarhistov. Pred par dnevi je obsodilo pariško sodišče 6 atentatorjev in morilcev uredniška lista »Action Francaise«. Tekom razprave je prišlo na dan, da je bila zasnovana zarota tudi proti nekaterim najodličnejšim političnim osebnostim Francije. Poleg drugih so anarhisti hoteli uničiti življenje Milleranda in Poincaréja.

Ruska zunanja politika. Te dni se vrši v Moskvi kongres ruske komunistične stranke. Na kongresu je referiral o zunanji politiki sovjetske Rusije Zinovjev, ki je izjavil, da se giblje bistvo zunanje politike ruske države v koordinaciji s probujočim se Orientom ter v podpiranju držav in dežel, ki se se niso otresle antantnega imperijalizma. Zinovjev je izjavil nado, da pride prav kmalu do dobrih odnosov z Anglijo in do zblizanja z Ameriko, česar si Rusija iskreno želi. O gospodarski politiki je Zinovjev dejal, da uvaja ruska država sistem državnega kapitalizma.

Sokolstvo

Murnikov večer. Priredi Sokol v Ljubljani s sodelovanjem pevskega zbora J. a. d. »Triglav« ter vojaške godbe dravske divizije v soboto 28. t. m. ob 20. v dvorani Kazine (L. nadstropje) v proslavo 30letnega delovanja staroste dr. Viktorja Murnika. Vabimo na ta večer vse brate in sestre ljubljanskih sokolskih društev ter Sokolstvo sploh, posebno pa še Sokole-veterane!

Sokol I. v Ljubljani. V soboto dne 21. t. m. ob 20. uri se vrši na Taboru v društvenih prostorih predavanje br. Cirila Petrovca: »Junaštvo v srbohrvatski narodni pesmi«. Bratje in sestre udeležite se v polnem številu! Prosvetni odsek Sokola I.

Mladinski odsek Sokola I. v Ljubljani priredi v nedeljo, 6. maja v veliki dvorani hotela »Union« naraščajevo akademijo s posebnimi izbranimi telovadnimi točkami, pevskim nastopi in deklaracijami. Spored objavimo v kratkem. Opozorjamo stariše in vse ljubitelje sokolske mladine na to prireditev, ki bo nudila vsem lep užitek s svojim izbranimi sporedom.

Sokol v Mengšu priredi v nedeljo, 22. t. m. ob 6. popoldne pri br. Gregorcu, v slučaju slabega vremena pa v prostorih br. Funta akademijo članstva in naraščaja.

Prosveta

Ljubljanska drama. Petek, 20.: »Hasanaginica«. D. Sobota, 21.: »Hasanaginica«. A. Nedelja, 22.: ob 15.: »Kraljestvo dobrote in ljubezni«. Mladinska predstava. Prireditve gojencev »Mladinskega doma«. Izv., ob 20.: »Revizor«. Izv. Pondeljek, 23.: »Hasanaginica«. B.

Ljubljanska opera. Petek, 20.: »Jenufa«. E. Sobota, 21.: »Rigoletto«. B. Nedelja, 22.: »Janko in Metka«. Izv.

Šentjakobski oder v Ljubljani. Petek, 20.: »Razvalina življenja«. Sobota, 21.: »Razvalina življenja«. Torek, 24.: »Razvalina življenja«.

Mariborsko gledališče. Sobota, 21.: »Svatha Krečinskega«. A. Nedelja, 22.: »Tri mladenke«. Izv. Kuponi. Gostuje g. Sowilski. Torek, 24.: »Balletni divertissement«. Odstovanje zagrebškega baleta.

Dijasko predstavo je priredilo včeraj popoldne ob znižanih cenah ljubljansko dramsko gledališče. Igrali so Medvedovo tragedijo »Za pravdo in srce«. Gledališče je bilo napolnjeno do zadnjega kotička, najboljši dokaz, kako umestne, potrebne in koristne so take predstave. Naj bi jih uprava nudila še več, saj materijalne žrtve menda ne bodo tako velike, ker so predstave podnevi in sme

blagajna, kakor se je pokazalo dosedaj, s sigurnostjo računati vedno na razprodano hišo. Ogromni obisk in hvaležnost mlade publike sta paš vplivala tudi na igrance, da so se potrudili in dali svoje najboljšje, tako da se je včerajšnja predstava prijetno razlikovala od običajnih popoldanskih predstav.

Gostovanje g. Markovića v Ljubljani. G. Mihailo Marković, član Narodnega gledališča v Zagrebu, ki je dosegel nedavno v Ljubljani popoln uspeh, gostuje zopet 20., 21., 22. in 23. t. m. v petek, v soboto in v ponedeljek nastopi v Ogrizovičevi drami »Hasanaginica« v vlogi Hasanage, v nedeljo pa v Gogoljevem »Revizorju« kot mestni poglavar. Pri tej predstavi igra Hlestačova prvič g. Putjata.

Wagnerjev koncert v Ljubljani. Proti koncu bo letošnja koncertna sezona menda zopet malo oživela, vsaj željeti bi si bilo tega po sedanji suši. Kakor čujemo, priredi »Zveza godbenikov za Slovenijo« dne 14. maja, če ne pride do tlej kaj vmes, simfonien koncert fragmentov iz Wagnerjevih oper, ki imajo kolikor toliko više zaključen simfonien značaj.

Sport

Nogometna tekma med mariborskim Rapidom in celjskimi Atletiki se vrši v nedeljo, dne 22. t. m. ob 3. uri popoldne na sportnem prostoru Atletikov pri Skalni kleti v Celju.

Zagreb : Gradec. Prihodnjo nedeljo se vrši v Gradcu tretja nogometna tekma med reprezentancama Zagreba in Grada. Zagrebško moštvo je sestavljeno nastopno: Friedrich, Pažur, Suste, Pažur I., Rupec, Paškvani, Zinaja I., Vinek, Vragović, Zinaja, Kahn. Prva tekma med obema reprezentancama v Gradcu je ostala z 0 : 0 neodločena, pri drugi so v Zagrebu zmagali Zagrebčani.

Nov svetovni letalni rekord. Kakor javlja pariški »Journal« iz Newyorka, je letalni poročnik Irving, ki je dosegel s svojim letalom višino 11.300 m, postavil s tem nov svetovni rekord v poletu v višino.

Nov svetovni plavalni rekord na 400 m. V Stockholmu se je vršila te dni med narodna plavalna tekma, pri kateri je postavil znani nemški plavalec Rademacher nov rekord v prsnem plavanju na 400 m. Ze lani je Rademacher izboljšal svoj septembra 1921 na Dunaju postavljen rekord na to progo (6:12.8) za štiri desetinke sekunde. Sedaj pa je dosegel kar za tri sekunde boljši čas, namreč 6:09.4, kar znači nov svetovni rekord. Poleg tega je zmagal v prsnem plavanju na 200 m v lepem času 2:59.

Nogometna finalna tekma za češki pokal se vrši 29. t. m. med Slavijo in Čechie Karlin.

Ženski sportni miting v Monte Carlu. V nedeljo, 8. t. m. se je zaključil tridnevni mednarodni ženski sportni miting v Monte Carlu. Največje uspehe so dosegle Angležinje, ki so zmagale sedemkrat. Francozinje so dosegle tri, Švicarke in Češkoslovakinje pa po eno zmago. Najvažnejši izidi so: Tek na 60 m: Caliebout in Lowman (obe Anglija) 7.9. Češkoslovakinja Majzikova je bila četrta Tek na 250 m: Caliebout 41 sek. V predteku je zmagovalka dosegla čas 38.5 proti Majzikovi 39.2. Skok v višino: Lowman (Anglija) 1.47, Truyen (Belgija) 1.44, Lynu (Anglija) 1.40. Stafeta 4 X 87 m: Anglija 48.2, Češkoslovaka 49.2, Francija 50.8. Tek na 800 m: Neveu (Francija) 2:35.6, Lane (Anglija) 2:36. Tek z zaprekami na 65 m: Lowman 13.3. Skok v daljavo: Stone (Anglija) 4.85, Majzikova 4.71, Truyen (Belgija) 4.61. Metanje teže: Majzikova 17.05 m, Vlachova (Čsl) 16.11 m. Petoboj: Lowman 19 točk pred Chapoteau (Francija) z 18 točkami.

Nov ženski svetovni rekord v skoku v višino z zaletom je postavila Angležinja Lowman z 1.47 m. Dosedanji rekord je imela Amerikanka Voorhes z 1.46.3 m.

Objave

Tombola Sokola II bo v nedeljo 22. aprila. Dobitki so razdeljeni na kvaterne, činke in tombole. Igralni načrt se razglasi pred začetkom. V interesu vsakega je, da ne pritiska k odru, ker povzroča s tem gnečo in zadržuje potek igre. Zadnji čas je, da si nabavite tablice!

Mladinska predstava bo v dramskem gledališču v nedeljo, dne 22. t. m. ob 3. popoldne. Mladinski dom na Kodeljevem vprizori s svojimi gojenci pravljico igr v štirih dejanjih »Kraljestvo ljubezni in dobrote«. Vstopnice so na prodaj pri dnevnih blagajni v opernem gledališču in pol ure pred predstavo pri blagajni v dramskem gledališču.

Predavanje o skautstvu. Profesor M. Agapov Taganskij iz Ogulina predava v nedeljo, dne 22. t. m. ob 16. uri v mali dvorani Narodnega doma v Celju o skautstvu.

Vpokojenec južne železnice. Društvo vpokojencev juž. železnice naznaja, da naj vsak vpokojenec juž. železnice na deželi odda svojo sliko svojemu najbližjemu g. postajanačelniku, v Ljubljani pa v računski pisarni in to najkasneje do 5. maja t. l. v svrhu novih legitimacij. — Predsedstvo.

Nabavljalna zadruga državnih nameščenecv v Mariboru naznaja vsem svojim članom, da si lahko nabavijo premog za tekoče leto po znižanih cenah notom Pokrajinske uprave za Slovenijo

oddelek za premog v Ljubljani in sicer vsaki urad za svoje nameščenje in upokojenje na podlagi pravičnih seznamov. Oni državni upokojenci, ki po svoji stroki ne morejo potom uradov premoga naročiti, prevzame njihova naročila nabavljalna zadruga. Za mariborsko sodišče izvršuje naročila g. Jože Volavšek, izvršilni uradnik na okrožnem sodišču, soba št. 66/I. Naročila se sprejemajo od danes naprej.

Kmetijski ponk po deželi: Oddelek za kmetijstvo priredi v nedeljo, dne 22. t. m. sledeče poučne tečaje in predavanja: 1.) V Žužemberku po prvi maši v šoli, o živinoreji, Gregorc. 2.) V Lučah pri Višnji gori pri županu ob 3. o izboljšanju kmetijstva, Jereb. 3.) V Šmarjeti po rani maši v šoli, o zatiranju trtnih škodljivcev, Ambrož. 4.) V Mostah pri Kamniku ob 13. o sadjarstvu, Marinček. 5.) V Mali gori ob 15. o čebelarstvu, Zdošek. 6.) V Suhorju ob 11. v šoli, o gnojenju, Kenda. 7.) V Srednji vasi v Bohinju, ob 11. v Gasilnem domu, o izboljšanju bohinjskega sira, Pevc. 8.) V Dupljah, predpolodne, o pridelovanju krme in o vzgoji mlade živine, Hladnik. 9.) V Naklem popoldne, isto predavanje, Hladnik. 10.) V Ribnici na Pohorju, o združništvu in o pospeševanju živinoreje, Wernig. 11.) V Gorenji Ročici o kmetijstvu, Štrekelj. 12.) V Hotičih v Prekmurju ob pol 14. o škodljivcih in o boleznih rastlin, Vojsk. 13.) V Salamončih v Prekmurju v šoli ob 14. o izboljšanju kmetijstva, Pavlica. 14.) V Selcih, o opravih v kranjcu in v A.-Z. panju. Okorn.

Najdeno. Dne 18. t. m. popoldne se je na Franciškanskem mostu našla srebrna ura s sportno verzičico. Lastnik jo dobi pri tržnem nadzorstvu, Vodnikov trg št. 5 ob 11. — 12.

Izgubila se je v Ljubljani v sredo, 18. t. m. opoldne črna usnjena torbica z nekaj denarja in napolnjenim peresom na poti Grajske, Kongresni trg, Wolfova ulica čez most do Jugoslovanske Matice. Dotičnika, ki je našel, prosim da obdrži denar, ter naj vrne pero, katero je drag spomin, portirju hotela Slon.

SMRTNA AVTOMOBILSKA NESREČA NA ZG. POLSKAVI PRI PRAGERSKEM.

Maribor, 19. aprila. Na državni cesti nekako pol kilometra nad Zg. Polskavo proti Mariboru je pred gostilno Finčar neobičajno oster in precej strm ovinek. Nevarno je posebno za avtomobile, ki so se tam že ponovno ponesrečili. Predlanskim so se tam en dan kar trije avtomobili razbili. Tudi človeških žrtev je bilo že precej. Po onih nesrečah so sicer postavili precej daleč pred ovinkom običajne varnostne table za avtomobiliste in nekaj časa ni bilo večjih nesreč. Predvčerajšnjem pa se je pripeljal skozi Gor. Polskavo proti Mariboru 30letni trgovec Nikola Strizaković, družabnik zagrebške tvrdke Klein. Šofer najbrž ni poznal ostrega ovinka ali pa ga ni zadosti upošteval in tako je avtomobil na robu ovinka s toliko silo buhtel ob jablano kraj ceste, da je podrl drevo, kakor bi ga odrezal in se nato zaletel seveda ves razbit še v brzavni drog. Trgovec Strizaković je odletel iz voza in padel tako nesrečno na tla, da mu je počila glava in je že čez eno uro umrl. Šofer pa je po čudnem naključju dobil samo manjše poškodbe na rokah in prsih, tako da so ga mogli orožniki spraviti še peš v zapor okrajnega sodišča v Slov. Bistrici.

Po Strizakovića je na telefonično obvestilo prihitel takoj na lice mesta avtomobil rešilnega oddelka iz Maribora, da ga prepelje v bolnico. Toda nesrečnej je že na potu izdihnil. Strizaković se je še le pred dvema mesecema poročil. Razbite dele avtomobila so odpeljali drugi dan v Maribor.

Tragičen slučaj naj bo resno svarilo avtomobilistom za večjo previdnost, obenem pa oblastvom, da nevarna mesta opremijo še bolj z varnostnimi znamenji ali pa naj ovinek popravijo, kar bi ne bilo zvezano s posebno velikimi stroški in bi gotovo tudi avtomobilisti radi v to svrhu primerno prispevali.

DELAJSKI PROTESTNI SHOD V LJUBLJANI.

Razna ljubljanska podjetja so zadnje čase pričela najživahneje importirati nemško, italijansko in madžarsko delavstvo in ga vseskozi privilegirati na škodo slovenskih nameščenecv, ki morajo deloma v podrejene položaje, deloma pa naravnost na cesto. V odgovor na to postopanje se je vršil sinoči v Mestnem domu protestni shod, katerega se je udeležilo več sto delavcev vseh strok in strank. Po referatu g. Juvana, ki je na bila sprejeta resolucija, ki protestira proti zapostavljanju domačega delavstva in importiranju tujerodcev. V resničnem pomanjkanju kvalificiranih strokovnih moči naj se uvedejo češkoslovski ali drugi slovanski roljaki, ne pa izjavljajoč Nemci in Italijani. Ako resolucija ne bo zalegla, naj vlada in zadevna podjetja sebi pripiše odgovornost za posledice. Ki besedi so se oglasili še razni udeleženci shoda in z navedbo lastnih izkušenj podkrepili ogorčenje, ki vlada med ljubljanskim delavstvom. Le komunist Zorja je z demagoškim frazarenjem hotel naviti svoje internacionalno kolo, a je zadel na najostrejši odpor. Anacionalna klika je s skrajno neokusnimi vzkliki hotela izzvati spor, čemur pa je trezno delavstvo dalo najboljši odgovor v tem, da se je razšlo in pustilo komunistične pridigarje same v dvorani.

Domače vesti

Velikanske ovacije kraljici v Šibeniku. V sredo ob 19. je prispela kraljica Marija s parnikom «Kara-gorgje» v Šibenik. Akopprav potuje kraljica v strogem inkognitu in zato ni bilo uradnega sprejema. Je porabil narod to priliko, da na veličasten način manifestira svoja domoljubna in dinastična čustva. Čim je parnik zavozil v luko, so sledile spontane manifestacije nepreglednih mas naroda, ki so se izražale v gromkih vzklikih. Zvonovi vseh cerkva so zvonili, mesto je blestelalo in morju luči, parniki in luki so bili slavnostno razsvetljeni. Grmeli so topovi, švigali so umetniški ognji, svirale godbe, vmes pa so orili neprestani pozdravi kraljici, kralju, dinastiji in Jugoslaviji. Kraljica se je ginjeno zahvaljevala in mahala z robcem. Vzklikala je: «Hvala bračo! Zdravo!» Vseled neprestanih prisrčnih ovacij je končno kraljica izstopila in se pomešala med narod, čegar navdušenje je prispelo tedaj do vrhunca. Včeraj zjutraj si je kraljica Marija ogledala znamenitosti mesta, med drugim tudi parvoslavno katedralo. Narod jo je po ulicah obšipal s cvetjem. Ob 9. dopolne se je vladarica zopet vkrcala na parnik, ki je med grmenjem topov, sviranjem godbe in vzklikanjem naroda končno zopet izginil na odprtem morju in nadaljeval pot v Dubrovnik.

Slava 2. polka v Beogradu. Včeraj dopoldne se je vršila v beograjski trdnjavi slava 2. železnega polka. Sečenju kolača so prisostvovali kralj, ministri in poslanci vseh strank, kakor tudi veliko število občanov. Po cerkvenih obredih je imel kralj na vojake nagovor, v katerem jih je nazval junake, od katerih pričakuje, da bodo, kakor vedno, tudi sedaj na razpolago az obrambo jedinstva in časti skupne domovine.

Pokrajinski zbor Jugoslovanske Matice v Splitu. Te dni se je vršil v Splitu pokrajinski zbor Jugoslovanske Matice, ki je bil prav dobro obiskan. Zbor je sprejel resolucijo, v kateri zahteva, da se točno izvede rapsalska pogodba in protestira proti otovitvi italijanske šole v Splitu.

Čehoslovski minister prehrane v Splitu. Te dni je dospel v Split čehoslovski minister prehrane gosp. Johanis.

Branislav Nušić se preseli v Osljek. Po poročilu iz Osljeka, se je znani srbski književnik in načelnik v ministstvu prosvete, Branislav Nušić, odločil, da gre v pokoj in da se stalno nastani v Osljeku, kjer je pri stanovanjskem uradu že prosil za stanovanje.

Priloge za novo emisijo poštne znamke. Ministrstvo pošte in brzojava je razpisalo natečaj za izvršitev nove emisije poštne znamke. Ministrstvo je doslej prejelo že 50 raznih ponudb, a pričakovati je še nadaljnjih. Dosedaj je najugodnejša ponudba iz Amerike, ker so pogoji najboljši, a tehnična izdelava najpopolnejša.

Revizija invalidskih podpor. Ministrstvo za socialno politiko namerava izdati sklep, da se ponovno podvržejo vsi invalidi zdravniškemu pregledu, nakar bo ministrstvo na podlagi poročil specialnih komisij revidiralo vse sklope o invalidskih podporah. Razlog za to revizijo leži v tem, ker so prišli na sled mnogim nerednostim pri podeljevanju podpor, radi česar je država imela znatno škodo.

Klerikalni protest pri mariborski policiji. Mariborska Orjuna je včeraj najavila velike slavnosti v Mariboru za 2 in 3. junija o priliki razsvetljave svojega prapora. Klerikalci se tega slavlja očitno sila boje in so zato poslali na policijo deputacijo, da protestira proti veselici Orjune, in so obenem zagrozili, da bodo v nasprotnem slučaju tudi oni tiste dni koncentrirali svoje mase v Mariboru.

Dr. Šusteršič vpisan kot odvetnik. Včeraj se je vršil pod predsedstvom dr. Majarona izredni občni zbor odvetniške zbornice, na katerem se je razpravljalo o pritožbi dr. Šusteršiča proti sklepu odbora odvetniške zbornice, da se mu odreče vpis v imenik odvetnikov. Zbor je z 21 proti 10 glasovom sklenil, da se dr. Šusteršičev pritožbi ugodi ter ga vpiše v imenik odvetnikov.

Zgradba ministrstva za zunanje zadeve. Vlada je nameravala odkupiti palačo «Anker» v Beogradu za nastanitev ministrstva za zunanje zadeve. Medtem pa je dobila ponudbo od uradniške zadrage, da odkupi njeno nedovršeno zgradbo, ki se nahaja v bližini novega dvora. Vlada se še ni odločila.

Tvornica aeroplanov v Brodu. Tvornica vagonov v Brodu ob Savi je dobila od vlade koncesijo za zgraditev tvornice aeroplanov v Brodu. Vojno ministrstvo je novi tvornici zagotovilo zgraditev znanega števila aeroplanov, tako da bi bila prvo leto zadostno zaposlena. Tvornica tvornica bo za sedaj edina tvornica te vrste v naši državi. Zgradila se bo poleg tvornice vagonov.

Ne potuje v Ameriko. Ministrstvo za zunanje zadeve objavlja: Znano je, da živi v Ameriki okoli 800.000 naših rojakov. Večina njih si služi vsakdanji kruh s fizičnim delom, mnogi pa sploh ne morejo dobiti primerne službe. Razen tega pa predpisuje ameriški

industrijski zakon, da morajo vsa podjetja plačati odškodnino za slučaj nesreče ali smrti delavca pri delu in ta vsota, ki je bila izplačana raznim rodbinam v naši državi, predstavlja največji denarni prinos iz Amerike v našo državo. Ministrstvu za zunanje zadeve se je posrečilo, da je potom naših konzulatov iztirjalo te odškodnine, ki predstavljajo za leto 1921. visoko vsoto 472.967-96 dolarjev. Od te vsote odpade največji del na Hrvatsko in Slavonijo, nato slede Slovenija, Dalmacija, Bosna in Hercegovina, Srbija in Vojvodina. Ako bi ta vsota predstavljala prihranek od zaslužka, tedaj bi bil izvoz ljudske moči iz naše države v Ameriko ekonomski, ker pa predstavlja ona ekvivalent za izgubljeno življenje naših rojakov, je to izseljevanje neekonomsko in pogubonosno.

Smrtna kosa. Včeraj je umrla v Mariboru gospa Ljiljka Pihlarjeva, rojena Ahcin, soproga trgovca v Gosposki ulici. V Framu je umrl posestnik učitelj Leopold Šerbinek, član ravnateljstva posojilnice.

Vojška imenovanja. Imenovani so: za načelnika splošnega vojnega odeljenja vojnega ministrstva gnst. polkovnik Milan Ječmenić, dosedaj načelnik štaba IV. armijske oblasti v Zagrebu, na njegovo mesto pride gnst. polkovnik Dušan Simović; za načelnika operativnega odeljenja glavnega generalštaba gnst. polkovnik Ljubomir Marić, od sedaj načelnik štaba II. arm. oblasti; za pomočnika načelnika štaba zetske divizijske oblasti gnst. major Anton Lokar, od sedaj pomočnik načelnika štaba dravske divizijske oblasti. K štabu dravske divizijske oblasti je premeščen major Ožegović, od sedaj v štabu bitoljske divizijske oblasti. Major Stanojlović 40. polka je premeščen v splošno vojno odeljenje vojnega ministrstva.

Izpremembe pri carinarnicah. 8 sklepov finančnega ministrstva je bila ustanovljena na Sušaku glavna carinarnica I. reda, kateri je pridružen oddelček bakrske carinarnice v Martinšćici, dalje glavna carinarnica II. reda v Biogradu ob morju ter podrejene carinarnice v Zemuniku, Ninu, Preku in v Šibici. Carinarnica v Benkovcu je ukinjena.

Čehoslovaki na Jadranu. Iz Dubrovnika poročajo, da namerava skupina Čehoslovakov kupiti ali za več let vzeti v najem najlepši dubrovniški hotel «Imperial», ki je last Srbske banke. Druga skupina Čehov pa kupuje na otoku Rabu parcele in stare hiše. Izgleda torej, da se bo na Jadranu pričela kolonizacija Čehov. V Pragi delajo tudi na to, da se zgradi na ugodnem kraju v Dalmaciji poseben institut za bivanje čehoslovške dece, ki bi se nahajal pod upravo čeških zdravnikov.

Uradniško vprašanje, o katerem se je v javnosti mnogo razpravljalo, je dospelo na mrtvo točko, kajti spor med centralnim savezom in pokrajinskimi organizacijami še vedno ni rešen, ker centralni savez ni hotel položiti računa o svojem delovanju. Da pride do razčiščenja spora in da uprava centralnega saveza položi račun o svojem delovanju, je spitski savez podvzel inicijativo za sklicanje seje uprave centralnega saveza, na kateri se bo pretresalo tudi sedanje bedno stanje uradništva.

Višjemu šolskemu svetu! Prejeli smo: Ker se morajo knjige izasa pred 1. 1919 izločiti, vprašamo, ali je tudi preskrbljeno, da bodo vsaj v začetku prihodnjega šolskega leta na razpolago nove knjige? Nadalje, ali ne bi hotele višje oblasti z isto gorečnostjo prepovedati tudi, da nosi učiteljstvo še v petem letu po osvobojenju staro predprevratno obleko? Ali ne bi hotele poskrbeti za novo, ki bi bolj odgovarjala sedanjemu času, ker stara preveč smrdi po avstrijskem duhu?

Zborovanje železničarjev v Zidanem mostu. Dne 10. t. m. se je vršil v Zidanem mostu sestanek prometnikov južne železnice, na katerem so zahtevali poplavljanja svojega položaja. Sestanek je bil izredno dobro obiskan, zastopane so bile vse postaje območja obratnega ravnateljstva Ljubljana, le proga Barč-Pakrač ni bila zastopana, a je pismeno izjavila svojo solidarnost. Sklenjena je bila ostra resolucija, kateri se mora do 1. maja ugoditi. Sestanek se je vršil v znaku stroge solidarnosti in so uradniki pripravljeni na vsak način izvojevati ugoditev svojim zahtevam. Slednjč se mora že vendar enkrat rešiti železničarsko vprašanje, da ne pridejo železnice v prometne kalamitete, kakršne so bile pred nekaj dnevi v Zagrebu j. k. Narodno gospodarstvo pač ne sme trpeti radi nepravilnega štedenja kake prevarčne uprave.

Zopet slovensko podjetje v nemške roke? Kmetijska zadruga v Račjem, ki si je pred vojno radi intervencije umrlga poslanca Piška s pomočjo državne podpore postavila lepo poslopje pri kolodvoru Račje-Fram in je imela tudi med vojno ugodno konjunkturo, je začela po prevratu prihajati v krize, iz katerih se ni mogla več znajti. Zadnji čas sploh ne posluje več in zvezo njeni sicer lepi prostori pri kolodvoru pjeni. Ker ima zadruga k svojemu posloju napeljan tudi železniški tir s kolodvora, bi bilo poslopje primerno za kako industrijsko podjetje in se baje zato že zanima skupina mariborskih Nemcev. Čudno, da se

za to svoje podjetje ne sanjajo kmetikalni denarni zavodi, ampak ga puščajo ponujati Nemcem.

Gospodinjstva šola v Celju. Zaradi odselitve strokovne učiteljice za življenje se je za tekoče leto predčasno ukinil pouk na gospodinjstvi šoli v Celju. Gojenkam se je za eventualna poročila obrniti na vodstvo. Za prihodnje šolsko leto je zagotovilo ministrstvo trgovine in industrije šoli dve učni moči, eno za šivanje, drugo za gospodinjstvo. Ker pa je bil obisk na tej šoli zadnja leta tako minimalen, da materijalni izdatki niso daleko v skladu z eksistenčnim pogojem, se misli šolo v slučaju nezadostne obiska celo opustiti, ker itak primanjkuje šolskih prostorov za meščansko šolo.

Ocena avstro-ogrskega državnega imetja na našem teritoriju. Koncem meseca aprila se sestanejo na Dunaju naši in avstrijski eksperti, da izvrše oceno avstro-ogrskega državnega imetja, ki se nahaja na našem teritoriju.

Posojilo Državne hipotekarne banke v Švici. V Švico je odstopoval upravnik Državne hipotekarne banke g. Bogdan Marković, da se bo pogajal z neko švicarsko skupino za večje posojilo v švicarskih frankih. Pogoji tega posojila, ki bi se uporabil izključno za dovršenje započetih zidanih novih zgradb, so zelo povoljni. Podoba je, da se bo posojilo v kratkem času zaključilo.

Toča v Dalmaciji. Po splitski okolici je padala pred nekaj dnevi debela toča in povzročila na poljih in vrtnih nasadih mnogo škode. Na splitskem polju je uničeno vse sadno drevje, ki je bilo že v bujnem cvetju.

Izsuševanje Banata. Jugoslovansko-rumunska komisija za izsuševanje Banata je dovršila svoje delo v Vrhu in odstopovala v Temišvar. Komisija je v okolici Vrha pregledala vse močvirne terene, jih razdelila v parcele in organizirala takozvane vodne zadruge, ki bodo v zvezi z enakimi zadrugami na rumunski strani odvajale vodo z plodnih polj.

Nesreča s flobotovko. V sredo, dne 18. t. m. je streljal Oskar Ritovšek, vajenec pri slaščičarki Petriček v Celju iz stanovanja v Razlagovi ulici s flobotovko na vrabca. Ker je bilo proti poldnevju, so hodili po cesti mimo vrta učenci iz okoliške šole, ki se nahaja v bližini. En strel je po nesreči zadell mimoidočega Sletnega učenca Fr. Naraksa, delavčevega sina iz Gaberjev. Kroglica mu je predrila pri desetem rebri mero ter ga zelo nevarno ranila. Obstrelenega so odpeljali v celjsko javno bolnico, kjer bo operiran. Njegovo stanje je skrajno opasno. Orožje ni igračka za otroke.

Surov napad. V sredo ob pol štirih zjutraj so trije fantje v Pobrežju pri Mariboru napadli domu se vračajočega invalida Stanislava Hergamansa, sedlaškega pomočnika v Pobrežju. Hergamans, ki je prišel pred kratkim iz bolnišnice, je videl le na desno oko in sedaj so mu suroveži izbili še to. Rešilni voz ga je prepeljal v bolnišnico — fantje pridejo pa v luknjo.

Vlom. V noči od srede na četrtek so neznan storilec vlomili v manufakturno trgovino trgovcev Blau in Bartoš v Dolnji Lendavi. Vlomilci so vdrl v trgovino, ki leži v sredini mesta na glavnem trgu, v poslopu davčnega urada, na ta način, da so prerezali železni zastor, ter si napravili primerno odprtino. Čudno je samo to, da lastnika trgovine, ki leži v sobi tik prodajalne, nista ničesar slišala. Šele prozornost ju je zbudilo ob štirih zjutraj iz sladkega spanja. Škoda še ni precejšnja in tudi vlomilcev še niso izsledili.

Napad na milijarderjevo ženo pri Zemunu. Na progi Zemun-Beograd, dva kilometra od Zemuna, so našli v sredo zvečer na rokah in nogah zvezano mlado žensko, ki je bila očitno vržena iz vlaka. Pri prevozu v bolnico je pričela nekaj mrmrati v grškem jeziku. Poklicali so tolmača iz Beograda, nakar je izpovedala, da se piše Elizabeta Tatas in da je žena milijarderja Tatas v Aten. Bila je na potu z Dunaja v Atene in je stara 27 let. Po tej kratki izjavi je gospa padla zopet v nezavest. Policija je uveljavila strogo preiskavo. Slučaj še ni pojasnjen, vendar pa se domneva, da gre ali za razbojništvo ali za posilstvo.

Tatvina kot obrt. Pred celjskim okrožnim sodiščem sta se zagovarjala dne 17. t. m. radi hudočelstva tatvine 28 letni Alojz Ostrožnik, tesarski pomočnik iz Lokrovca, in Franc Jelen, čevljar v Liscach, oba že večkrat kaznovana. Tekom enega meseca sta v osmih nočeh pokradla pri trinajstih strankah nič manj nego 63 ugotovljenih stvari najrazličnejše kakovosti, katere sta potem deloma prodala naprej in se s tem preživljala. Do aretacije sta se potepala brez posla okoli in nista mogla dokazati poštenega načina preživljanja. Večino tatvin sta cinično priznala. Obsojen je bil Fr. Jelen na 18 mesecev in Al. Ostrožnik na 15 mesecev težke ječe. Po odsluženju kazni prideta oba pod policijsko nadzorstvo.

Od naših vrlih gospodinj je odvisno, da se pri nas uporablja domači izdelek, kakor so «Pekatete». Še najcenejši, ker se zelo nakuha.

Čevlji domačih tovarn Peter Kolza & Ko. z znamko «Peko» so najbolj in najcenejši. Zahtevajte jih povsod. Glavna zaloga na drobno in debelo Ljubljana, Breg št. 20 in Aleksandrova cesta št. 1.

Na najboljši slovenski dnevnik ie „Jutro“!

Gospodarsivo

STANJE POSEVKOV V NAŠI DRŽAVI.

Poljedelsko ministrstvo je izdalo te dni poročilo o stanju posevkov v mesecu marcu t. l. iz obširnega poročila posnemamo nastopno:

I. Severna in Južna Srbija: Ozimna žita so dobro prezimila. Vlaga in toplota sta koncem meseca ugodno uplivali na rast. Izgledi na letino so dobri, samo v posameznih krajih so poplave radi deževja napravile občutno škodo.

II. Crna gora: Ozimna žita, predvsem pšenica, obetajo dosti dobro. V nekaterih krajih so napravile poplave škodo.

III. Vojvodina: Občni vtis vegetacije ozimnih posevkov je dovoljen, razen v nekoliko krajih, kjer so posevki trpeli od poplav. Radi dežja so izgledi na letino dobri.

IV. Bosna in Hercegovina: Stanje ozimnih posevkov je dobro, v posameznih krajih zelo dobro. Obilno deževje je pomladansko delo na polju zelo oviralo.

V. Dalmacija: Ozimni posevki se nahajajo v drugem štadiju vegetacije, dobro napredujejo in obetajo dobro letino. Pomladanske setve so končane.

VI. Hrvatska in Slavonija: Ozimni posevki se razvijajo dosti dobro. Deževje je zelo oviralo pomladno delo.

VII. Slovenija: Radi deževja je jesenska setev zakasnela in so ozimni posevki zaostali v rasti. Pomladna setev in drugo delo pravočasno dovršeno.

Iz poročila je dalje razvidno, da je bilo v marcu stanje živine v državi v splošnem povoljno. Živina je zdrava, le v posameznih krajih so se pojavile bolezni, tako v Srbiji nekaj slučajev «distoma hepatica», ki se uspešno pobija, dalje v Crni gori nekaj slučajev iste bolezni pri ovcah, sedem slučajev smrkvosti pri konjih v Vojvodini v novobečjskem srežu in en sumljiv slučaj (v pančevškem srežu) ter nekaj slučajev svinjske rdeče bolezni v zagrebški županiji. Pomanjkanje krme je bilo precejšnje in je živina zlasti v Crni gori zelo mršava. Tudi v Bosni, Hercegovini, Dalmaciji in Sloveniji je radi občutnega pomanjkanja krmil živina nezadostno rejena. Tudi v Hrvatski in Slavoniji ni dovolj krmil.

Vinogradi v državi so dobro prezimili. Pomladna dela v marcu so ponekod radi neugodnega vremena nekoliko zaostala. Vtis, ki ga dobimo iz poročila za mesec marec, je v splošnem ugoden.

TRŽNA POROČILA.

Novosadska blagovna borza (19. t. m.): baška pšenica 76 — 77 kg poldrugi vagon 452.50, 77 — 78 kg, 2 odst. defektna 4 vagoni po 452.50 — 455, ječmen 64 — 65 kg ponudba 312.50, oves ponudba 290, kuruza prompt 5 vagonov 255, 3 — 4 odst. defektna 8 vagonov po 255 — 257.50, za maj duplikat kasa 3 vagoni po 265, za 15. maj duplikat kasa 30 vagonov po 270, defektna po vzorcu 1 vagon 195, 25 odst. kasa kvaliteta garantirana 2 vagona po 260, okroglo 5 vagonov po 261.75, 4 odst. defektna 4 vagoni po 255 — 257.50, pšenična moka «0» ponudba 675, otrobi v vrečah iz jute ponudba 151.50, v papirnatih vrečah ponudba dva vagona 150.

Zagrebski žitni trg (18. t. m.) Postavno baška, odnosno vojvodinska postaja notirajo: pšenica 450 — 460, kuruza začasno suha 255 — 275, 82 350 — 400, ječmen za pivovarne 320 — 325, za krmo 310 — 315, moka pšenična «0» 675 — 710, «2» 650 — 685, «6» 625 — 650, za krmo 200 — 300, otrobi drobni 160 — 180, debeli 200 — 250. Tendence mirna.

Živinski sejem v Zagrebu. (18. t. m.) Sejem je dobro uspel. Dogon živine prilicem, poset znaten. Cene za kg žive teže so bile nastopne: voli I. 16.25 — 20, II. 12 — 14.50, bosanski 10.75 — 12.50, krave I. 14.50 — 15.50, II. 10 — 12.50, mlada živina 13.50 — 15, teleta I. 16.75 — 18, II. 16 — 16.50 Din. Seno se je tržilo po 150 — 200, detelja po 187.50 — 212.50 in slama po 105 — 112.50 Din za kvintal.

Dunajski živinski sejem. (18. t. m.) Na sejem v St. Marx so prignali 1387 svinj, od tega 207 mesnatih in 1180 debelih, 104 madžarskega in 1195 jugoslovanskega izvora. Cene za kg žive teže: mesnate svinje 26.000 — 27.000 in debele svinje 23.500 — 25.000 kron.

DOBAVA.

Dobava drv. V pisarni intendature Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se vrši 28. t. m. ob 11. očetnalna licitacija glede dobave 9000 kubičnih metrov trdih drv za potrebo ljubljanske garnizije v času od 1. junija do 31. decembra 1923. Predmetni oglas je v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani na vpogled.

Zabrana izvoza vojnega materijala. Iz Beograda poročajo: Na intervencijo

ministrstva za vojsko in morarstvo je izdana naredba o zabrani izvoza vojnega materijala. Istotako se zabranjuje železniški prevoz istega materijala za privatne svrhe.

Glavna skupščina avstrijske Narodne banke. Te dni se je vršila izredna glavna skupščina avstrijske Narodne banke, ki je z 6450 proti 425 glasovom sprejela imenovanje tujega svetnika. Zastopnik italijanskih delničarjev je izjavil, da ne uvidi potrebe, da se imenuje inozemski svetnik. Tudi zastopniki delavstva so glasovali proti predlogu. Razen tega je bil sprejet pravilnik o bančnem kritju, po katerem se v bodoče tuje valute in devize ne bodo zaračunavale v pokritje.

Narastanje cen sladkorja v Češkoslovaški. Cene sladkorja v Češkoslovaški so se te dni povisale za 30—40 vinarjev pri kilogramu. Vlada je sklenila, da poostri nadzorstvo nad sladkornim sindikatom.

Banka «Bohemia». Iz Prage poročajo: Češka trgovinska družba «Techeverze», ki je ustanovitev propadle banke «Bohemia», se bo skušala sanirati. Na glavni skupščini se bo stavil predlog, da se delniška glavica po potrebi reducira. Ako bo predlog propadel, bo družba stopila v likvidacijo. — Načelstvo češkoslovaške agrarne stranke je zahtevalo od predsednika banke «Bohemia» Kubička, da odloži svoj poslanski mandat.

Ker tega ni storil, ga je stranka izključila iz svoje srede. Poslanec Kubiček je imel v parlamentu govor, v katerem je izjavil, da ni kriv niti poloma «Bohemia» niti težko Pozemkove banke, ki je stopila v likvidacijo. V debati so ga mnogi govorniki vzeli v zaščito.

Tvornica Fordovih avtomobilov v Češkoslovaški. Iz Prage poročajo, da povoljno potekajo pogajanja češkoslovaške trgovinske zbornice v Chicagu za osnovanje velike avtomobilske tvornice Fordovih podjetij v Češkoslovaški. Ta tvornica bi izdelovala avtomobile za celo Evropo.

Poljsko-italijanski gospodarski dogovor, ki je bil sklenjen 12. maja 1922 v Genovi, je stopil te dni v veljavo.

Izvoz krompirja iz Madžarske. Madžarska vlada je sklenila, da dvigne izvoz iz je dovolila, da se sme izvoziti določena večja množina krompirja. Ako cene radi tega ne bodo narasle, bo vlada dopustila nadaljnje večje količine krompirja izvoziti v inozemstvo. Omejitve pri izvozu jaje in piščancev so ukinjene, a izvozne pristojbine za jaja se imajo plačati v naravi, za piščance v denarju.

Vprašanje madžarskega zunanjega posojila. Iz Budimpešte poročajo: Grof Apponyi se je vrnil iz Švice in izjavlja, da niso istinite vesti, ki trde, da se je on po naročilu vlade pogajal v Švici za posojilo. Madžarska brez večjega posojila sicer ne more omiliti sedanje gospodarske krize, vendar bi se moralo tako posojilo dati Madžarski brez zalog.

Bilanca nemških parobrodarskih družb. «Norddeutscher Lloyd» in «Hamburg-Amerika-Linie» razdelita 10 odstotno dividendo, a dodata temu še 20 odstotno odškodnino na račun padca valute.

Borza dne 19. apr.

Zagreb, devize: Dunaj 0.1395 - 0.14075 Berlin 0.34 — 0.355, Budimpešta 2.10 — 2.175, Bukarešt 47.50 — 48, Milan 49.50 — 49.4, London 462 — 464, Newyork ček 98 — 99, Pariz 657.50 — 660, Praga 297.50 — 298, Svica 1805 — 1812.50. Varšava 0.2125 — 0.2175, valute: dolar 97 — 98, avstr. krone 0.1395 — 0.1405, češke 290 — 293, lire 485 — 488, marke 0.365 — 0.375, napoleoni 350, elektri: Ljub. kreditna 250, Slovenska 110 — 112. Praštredna 1020 — 1022.50, Slovenska eskomptna 159, Trb. premogokopna 860 — 900.

Beograd, devize: Bukarešt 47.50, Berlin 0.345 — 0.355, Dunaj 0.1405, Sofija 73 — 73.50, Praga 297 — 298, Pariz 655 — 660, Milan 490 — 494, Zeneva 1800 — 1810, London 462.75 — 463, Newyork 99 — 99.20.

Curih: Berlin 0.0180, Newyork 550.50, London 25.65, Pariz 36.45, Milan 27.22, Praga 16.4750, Budimpešta 0.12, Beograd 5.60, Sofija 4.20, Varšava 0.0130, Dunaj 0.007750, avstr. krone 0.007750.

Praga: Dunaj 4.55, Berlin 10.75, Rim 167.25, Budimpešta 72.12, Pariz 225.75, London 158.75, Newyork 34.20, Curih 610.75, Beograd 35, avstr. krone 4.50, lire 167.25.

Berlin: Dunaj 41.89, Budimpešta 6.23, Milan 147.131, Praga 89.775, Pariz 197.006, London 139.650, Newyork 29.426.25, Curih 536.156, Beograd 29.673.

Lastni in izdajatelj Konzorcij «Jutra». Odgovorni urednik Pr. Brozovič. Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 19 aprila 1923		Ljubljana 306 m nad morjem			
Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10
Ljubljana	7.	767.7	9.0	sev. vzh.	oblačno
Ljubljana	14.	766.1	11.0	brezvetra	dež
Ljubljana	21.	766.0	10.4	"	več jasno
Zagreb	7.	767.7	8.0	vzhod	oblačno
Beograd	7.	768.9	8.0	zapad	"
Dunaj	7.	768.5	4.0	brezvetra	"
Praga	7.	768.7	2.0	jug	1.0
inom ost.	7.	767.2	4.0	brezvetra	več obl.

V Ljubljani barometer nižji, temper. visoka. Sonce vzhaja ob 5.06, zahaja ob 18.58

„Krvavi kardinal“ Zgodovinski roman

V nedeljo zvečer najdemo torej svojega Rascasse doma, ko se baš pripravlja k večerji, ki naj bi bila precej obilna. Ves začuden nad to nenavadno uro obhajanja gleda Corignan I. z vzdignjenim smrčkom svojega gospodarja in iz njegovih pasjih oči sije tista nežnost, ki jo večkrat opazujemo pri živalih, ki žive nesrečno življenje in se prepogosto seznanjajo s palico. »Če bi ti meni samo ne dajal toliko bre, kako bi bila midva prijatelja!«, pravi melanholični pasji pogled Corignana I.

»Kaj so neki storili s truplom nesrečnega Rascasse?« razmišlja Rascasse. »Ubogi Corignan... sedaj sem ga rešen... Sicer mi ga je pa vseeno žal, kajti vseeno bi mi bil lahko v pomoč...«

Pes vestane, šanta tja proti vratom, godrnja in njuha ter prične sovražno lajati v vrata.

»Speljal sem ga pa le!«... nadaljuje Rascasse. »Najprej mi je nastopil v svojem strahu rama, da sem se po njih povzpela skozi lino, potem sem se lepo poslovil od njega in ga prepuštil usodi... Tak molči no že enkrat, mrha!«

Pasje lajanje postaja že besno. »Ali bo?« zagrmí Rascasse nad psom. »Corignan, semkaj!«

»Evo me, dragi brate, odpril mi!« zavjaka plašen glas pred vratni.

Rascasse se lasje zaježijo.

»Kaj, kaj?«... Pa ne, da se pojavljajo čudeži? Ali se mrtvi vračajo? Javkajoči glas pred vratni zopet zaprosi: »Odpril mi, Rascasse, pri naši majki, odpril fratr Corignan!«

Rascasse skoči sedaj, odpre zapah in odpre kapucino. Corignan vstopi, pes se mu zaleti pod nogo, da bi ga ugriznil, Rascasse pa vzklika: »Res je, on sam!«

»A zakaj naj ne bi bil jaz?« vprašuje Corignan II.

»Pa saj bi vi morali biti sedaj v Sekvani ali pa v mrtvašnici!« ugovarja Rascasse.

»Oj, oj,« vzdihne Corignan II., »povabite me k večerji, pa vam povem, kako sem se izognil i Sekvani i mrtvašnici...«

In z dvema brcama se Corignan II. oprosti nadležnega psa, ki se še vedno zaganja vanj, Rascasse pa zopet zapira vrata, da ju kdo ne preseneti. Ko se obrne, vidi fratra Corignana pri mizi, z nožem v roki, in frater si je že odrezal od gnjati velikanski kos, katerega si sedaj maši v usta in cmaka nad njim. Od časa do časa zadovoljno zagode. Rascasse ga vglada in ves začuden obstane. Toda kmalu se zave in skoči k mizi: »Pasja vera, vsaj del moram rešiti, sicer bo požrl vse sam!«

In oba botrčka sta pri mizi, pri skupni jedi. Skoraj neverjetno, toda resnično. Corignan je po pravici razsujen nad izdajstvom Rascassovim, ta pa je obupan nad trdovratnim vsakokratnim vstajenjem tega žilavega fratra. In vendar sta oba nekako vesela,

da sta se zopet našla in združila, čeprav sta si tako nasprotna. In ko si v drugič nalijeta vrč vina, pravi Rascasse: »Corignan, odpuščam vam, da ste me spravili skoraj na kant, s tem, da ste mi pospravili vse, kar sem si nakupil za preživljenje za prihodnje dni!«

»Rascasse, jaz pa vam odpuščam, da mi niste ponudili ničesar boljšega kakor ta slabo zabeljeni fricasse in nekaj gnjati in vina.«

»Zelo predrzni ste, kozel samostanski, potem ko ste mi jo gori na kašči tako zagodili!«

»Hej? Kakšno zagodo? Da se nisem dal ubiti? Ej, boter, frater Corignan se ne da ubiti kar tako lahko... Zato vam povem, da bo vrhunec doživetja, da ste me rešili, e vi sami...«

»Seveda, kdo neki?« odgovarja Rascasse nesramno.

»Da!« potrjuje Corignan in naslanja komolce na mizo. Vašemu domisleku s strašilom se imam zahvaliti za svoje življenje. Ti lopovi so se zagnali na mojo kuto in jo suvali s svojimi bodali in meči, jaz pa sem izza stare ropotije gledal na to bitko in se jej smejal. Ne razumete li? Trdo glavo imate!«

Rascasse debelo pogleda.

»Postala je trda, odkar sva tovariša...« mu vendar odgovori... »Razumem tako dobro, da bi lahko kar jaz namesto vas povedal, kaj se je zgodilo... Saj sem to vedel že takrat, ko sem si izmislil, da sem sestavil strašilo. To je bilo le v svrhu, da vas rešim, Corignan!«

»Da, o tem sem prepričan! Kardi-

nalovi beriči so torej vstopili. Ko so raztrgali mojo tuniko, so pričeli gozmati po vsej kašči naokrog. Zapazili so odprto lino in so si mislili, da sva jo potegnili skozi njo na streho. Če torej vi ne bi bili imeli sijajnega domisleka, da ste postavili strašilo, bi jaz ne bil imel dovolj časa, da bi se bil dobro skril, in potem bi ne bil sedaj tukaj, da pijem vaše vince...«

»Lepo je, če moreš rešiti prijatelja!«, pravi Rascasse ježno. »Kar širi se ti srce!«

Toda oba sta že na robu svoje potrpežljivosti. Kar bliskavo se spogledujeta. In njuna koncentrirana jeza naenkrat eksplodira. »Hudič! Izdal si me, hotel si, da me ubijejo!« renči Corignan in se spravi nad Rascasse.

»Čakaj, ni se mi posrečilo, da ti plačam tvoje izdajstvo v samostanu, in pa gnjat, ki si mi jo požrl... Sedaj mi plačaj oboje...«

Po polurnem premoru se oglasi zopet Rascasse:

»Nekaj mi je prišlo na misel!«

»Vsakemu pol!« se odzove Corignan in naglo vstane.

Oba tovariša sta bleda, modrikasta, zbita in podpluta, toda sedaj sedeta k novemu vrču vina in se ljubeznjivo razgovarjata.

»Misel imam, kako bi se zopet prijeluba pri kardinalu!«

Corignan kar poskoči in globoko zavzdihne, ker je tiste vrste kakor psi, ki ne prenašajo, če ne morejo biti združeni s svojim gospodarjem.

»Da, in če se nama to ne posreči, pojdeva k drugemu gospodarju, in sicer naravnost h kraljevemu bratu Gastonu...«

»Ej, pravi Corignan, meni je kardinal le ljubši...«

»Tudi meni, toda on je sam kriv!«

»Gotovo je, da se morava obrniti nanj, če naju kardinal noče sprejeti. Toda razložite, kako mislite...«

»Evo kako, to veste sami dobro, prav kakor jaz, da če bi zadostovala misel, bi bil kardinal že zdavnaj ubil kraljevega brata...«

»Res, in tudi to vem, da bi kraljev brat rad dal merico svoje krvi, če bi za to ceno mogel spraviti kardinala na drugi svet...«

»Točno tako! Sedaj pa čujte: jutri je kraljev brat v gosteh pri kardinalu...«

»Vraga! To pa kar diši po umoru!«

»Tako zgleda! In sicer na kardinalovem posestvu v Fleuryju!«

»Tako, tako... To pa ne bo vzele dobrega konca!«

Letošnja sezona v češko-slovaških kopališčih

Po sporočilih iz Češkoslovaške so cene v vseh kopališčih v primeru z lanskimi znatno padle. To znižanje je v zvezi s splošnim padanjem cen v Češkoslovaški, katero se sedaj pojavlja vsled narasta češke krone in zboljšanja notranjih ekonomskih razmer. Poleg tega so direktorije raznih kopališč iz lastne inicijative in vsled jako slabega lanskega poseta tujcev znižale cene kopeli, hotelov in hrane na minimum. Tako n. pr. dobijo posetniki v letošnji sezoni v Karlovi Vah (Karlsbad) stanovanje v prvorazrednem hotelu ali penziji za 15 Kč dnevno, hrano in celo oskrbo za 40 Kč dnevno. Cene v Marijskih Laznih so v tej sezoni sledeče: Cene sob v maju in septembru: soba z eno posteljo 10 Kč, z dvema posteljama od 20 Kč naprej. Od meseca julija do avgusta: soba z eno posteljo od 15 Kč, z dvema posteljama od 30 Kč naprej. Hrana: prvorazredna penzija v centralni kopeli dnevno 35 Kč, menu v prvorazrednih restavracijah od 12 Kč do 15 Kč. Cene kopeli varirajo med 17 — 28 Kč.

Ravnatoko je vlada Češkoslovaške republike, da bi olajšala posetnikom potovanje, znižala pristojbine za vidiranje potnih listov za 50 odstotkov.

Z ozirom na opisane razmere se lahko pričakuje, da bo poset češkoslovaških kopališč v tej sezoni zopet dosegel svojo predvojno višino.

To in ono

KNJIŽNI TISK V LETU 1922.

Po statističnih podatkih, ki so jih pred kratkim sestavili, se je v Evropi in Ameriki v l. 1922. tiskalo 100.000 knjig.

Od tega odpade na Nemčijo 34.352 (v letu 1921. 32.345). Nemčija se že približno svoji predvojni proizvodnji (v letu 1913. je tiskala 35.078 knjig). Vendar je od skupnega števila 34.352 samo 22.145 novih knjig, druge so samo ponovljene izdaje.

Anglija je tiskala samo 10.842 (v letu 1921. 11.026), Francija 7.683, Italija 6293, Češkoslovaška 5838, Holandija 4431, Danska 3673, Švica 1453, Norveška 1033, Španija 927 knjig. O Rusiji in naši državi na žalost nimamo podatkov.

Nov dragulj. Nemški profesor Grober poroča o novem, doslej neznanem dragulju, ki so ga v bližini starih safirskih iskališč v Indiji našli tamonjski delavci. Najdeni drobci so rujavo-modrega sijaja, težki komaj po par karatov in na videz prav neznašli. Natančnejša mineralogična preiskava je ugotovila, da so črboni doslej nepoznane boje, namreč modri. Vrednost najdenih kamenčkov se je izredno povečala z brušenjem, ki jim daje sijajen lesk. Posebno večji bliščijo ob robih modrih ploskev rumenkasto in zeleno. Novi prirodoslovni kakor tehnično interesantni dragulj se najde le redko in vedno le v mali količini. Obrušen tehta največ 30 karatov. Iskanje se pridno nadaljuje, vse nove najdenčke pa na mestu pokupijo Amerikanci, ki so mu že visoko dvignili ceno. V Evropo je do sedaj prišlo le par drobnih eksemplarjev.

Nov uspeh v aviatiki. Pariško časopisje poroča, da je znani francoski aviatik Barbet dne 3. t. m. izvršil v Toulouse senzacionalni polet z novim tipom aparata. Ta mali aeroplan ima 7 konjskih sil in tehta le 225 kg. S tem aparatom se je spustil Barbet v višino 500 m, krožil

nekaj časa nad mestom in se nato zopet spustil na tla. Letel je s hitrostjo 70 km na uro. Tehnični krogi so navdušeni nad tem novim uspehom Barbetovim.

× Viljem — godrnjač. Odkar se je nemški razcesar Viljem oženil drugič, se je baže popolnoma izpremenil v svojem

značaju. Že prve tedne po poroki se je njegova ljubezen do princezine Hermine ohladila. Zakonca sta se ločila od postelje in mize. Viljem je sedaj siten, muhast, godrnjav, nadležen stavec, ki gre svoji okolici strašno na živce. Vsled tega se ga vsi ogibljejo.

BERSON

GUMENE PETE IN GUMENE POTPLATE

ceneje in trajlje so kakor usneni
Najbolje varstvo proti vlagi i mraza i

Priporočamo knjigo

Dr. Jos. Tičar, Nalezljive bolezni.

Opisi važnih nalezljivih bolezni z navodili za nego bolnikov. S slikami.

Cena s poštnino vred 20 Din 50 p.

Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

Prodaj

50 vagonov sejanege bukovega oglja.

Ludovik Gašparac, trgovec z lesom, 664
Turč n pri Varaždinu.

Razširjajte „JUTRO“!

Zopet došli
Dežni plašči

od preprostih do najfinjših v veliki izbiri, po izredno nizki ceni

v modni in galanterijski trgovini
Jakob Lah, Maribor,
Glavni trg 2. 662

Prvovrstni laneni firnež
svetlorumen in svetlorjav, zajamčeno čist, v sodih in ročkah

terpentinsko olje, Dekalin
in laneno olje 461

nudimo po najnižjih dnevnih cenah

HROVAT & KOMP., LJUBLJANA
Telefon Interurb. 301.
Brosjavke: HROVATPORT.

Nogavice, rokavice!

največja izbira
pri trdki 69/III
A. & E. Skabernè Ljubljana
Mestni trg 10.

Podpisani obžalujem, da sem dne 14. aprila v avtomobilu na progi Trbovlje-kolodvor razbil gosp. dr. Dominika Druovška, odvet. kand. in kazen. zagovornika v Slov. Bistrici; zahvaljujem se mu, da je ostopil od tožbe in plačam kot globo Din 50— za Sokolski dom v Trbovljah. 663

Trbovlje, dne 18. aprila 1923.
Anton Gričar,
sprevodnik avto-družbe v Trbovljah.

Jumperji
pletene jopice 38/IV
vedno zadnja novost!

A. Šinkovic nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 19.

Mali oglasi

stanje z državnim davkom na inzerate vred do 20 besedi Din 5—, vsaka nadaljnja beseda 50 par ved. — Ploče so vedno naprej (lahko tudi v znamenih). Na vprašanja odgovarja uprava le, ako je vprašanje priložena znamka za odgovor ter manipolacijska pristojbina (1 Din).

Službe

Gospodinja, 1377
starejša, inteligentna, samostojna, Čehinja, zmogla nemščine, češčine ter deloma slovenščine, prevzema vodstvo kot samostojna gospodinja. Vodi prvovrstno kuhinjo, gre event. k starejšemu gospodu. Nastopi takoj. Cenjene ponudbe pod »Zmogla moč« na Aloma Company, Ljubljana.

Brivski pomočnik, 1377
19 let star, išče službe v mestu ali na deželi z vsjo oskrbo v hiši. Naslov: Jozef Berčič, Spodnja Hrušica, pri Ljubljani. 1381

V trgovini 1365
ali kakem drugem podjetju išče za pomožna dela postranske službe drž. uslužbenec, ki je zlasti verziran v pakiranju. Radi bode sprejeto tudi vsako drugo delo. Ponudbe pod »Priden in zanesljiv« na upravo »Jutra«.

Natakarški pomočnik, 1365
dobro izvešan, star 20 let, želi premeniti mesto, najraje v Ljubljani ali Mariboru. — Naslov pove uprava »Jutra«. 1368

Strežnica 1351
išče službe za večerne ure. Ponudbe prosil na upravo »Jutra« pod »Pospravljanje«.

Mladjega mizararskega pomočnika, kateri ima veselje za učenje v polaganju parket, sprejme Ferdo Primožič, mizarstvo in parkete, Trnovski pristan št. 4. Sprejme se tudi vajanec. 1346

Prodaj
Več damske obleke, dobro ohranjene, se prda. Vsak dan od 10. do 1. ure. Stari trg 22/I. 1382

Moško kolo, 1384
skoraj novo, se prda po ugodni ceni. Istotam se prda nova kopalna banja. Poizve se v upravi »Jutra«.

Proda se takoj
vodna sila do 18 HP v bližini Ljubljane, stavba, prenovljena v letu 1919, na vodi vse novo iz betona, pripravno za vsaki srednji veliki obrt. Poleg se nahajata gospodarsko poslopje in parcela gozda. Kupni pogoji ugodni. Poizve se v upravi »Jutra«. 1375

Lepa cijnata slika,
ročno delo, 1 m 80 cm dolga, 1 m visoka, z lepim zlatim

okvirjem, primerna za velik salon ali večjo restavracijo, se prda. Slika predstavlja črnogorskega deda, ki uči vnuka sabljanja. — Naslov pove uprava »Jutra«. 1372

Pisalni stroj, 1380
dobro ohranjen, z vidno pisavo, se kupi. Poudbe z navodno ceno in sistema pod d. d. št. 1380. na upravo »Jutra«.

Dekoracijski divan, 1370
krasen, v rdečem plišu, pred vojne kvalitete, z brušenim ogledalom, še popolnoma nov, se radi pomanjkanja prostora ceno prda. Naslov v upravi »Jutra«. 1370

Fino oglje,
več vagonov, se prda. Več se izve pri Josipu Mazeju v Sošanju. 1379

Praščiki 1371
za rejo, od 6 do 8 tednov stari, se po nizki ceni dobavljajo. Naročila se sprejemajo v Japljevi ulici 13.

Kinoaparat
»Ernemann«, jubilejni sistem, malo rabljen, z vsemi potrebščinami, se prda. Poizve se v fototeleju I. Pogacnik, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 3. Na željo se vpošlje tudi slika. 1378

Napredaj 1273
je lesen paviljon na prostoru ljubljanskega velesejaja, blizu glavnega vhoda, na glavni velesejajski ulici. Podrobne informacije daje uprava Narodnega gledališča v Ljubljani.

Pozor! 1306
Originalna »Puch« nova dokolesa s torpedo in dobro pneumatiko po Din 1900—. Več najnovejših motorjev, novih in rabljenih ter različnih otroških vozičkov se po ceni prda. »TRIBUNA«, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Dobro Paoh-kolo
se poceni prda. Kolizej, vrata 113, pri gosp. Satterju. 1350

Čebulček namreč staja
ter ga nudimo po znatno znižani ceni. Trgovina s semeni Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12. 1338

Gostilniški orkestrion,
skoraj nov, prvovrstne današnje trvdke, se poceni prda. Mizarstvo Hojker, Ptuj, Ljutomerska cesta 20. — Istotam se prda dve postelji iz trdega lesa, skoraj novi, z žim-

nicami na zmeteh in dve noči omarici z marmornatimi ploščami. 1355

Neprepitnice
Posestvo, 1376
60 orlov šume, z njivami, gozdovi in travniki, se valed starosti prda po ugodni ceni. Več se izve pri upravništvu »Jutra«.

Stavbena parcela
v Zgornji Siški ob Celovski cesti 650 m² a Din 32 se prda. Več se poizve pri Francu Kubeljcu, Zgornja Siška pri Ljubljani. 1346

Stavbena parcela
Mebirano sobo,
v sredini mesta, išče intelligen, miren gospod. event. tudi s hrano. Poudbe na upravo »Jutra« pod »Takoj«. 1372

Mebirano sobo,
eventualno v hrano, išče v sredini mesta ali bližnji okolici s 15. aprilom mlad akademski uradnik. Cenjene ponudbe na upravo »Jutra« pod »Duja«. 1374

Dopisovanje
Zdrava močna
Savin čanka,

stara 26 let, s premoženjem do dveh milijonov kron, želi resnega znanja v srboženitve, le z višjim uradnikom. Le resni dopisi pod »Savinja« poštnozelože glasava pošta Celje. 1350

Razno

Narodno zaslug,
veliko, si steče, kdor bi naložil pri absolutno sigurnem podjetju proti popolni varnosti večjo svoto vsaj na enoletno odpoved proti višjim obrestim. Ponudbe pod »Castro delo« na upravo »Jutra«.

Pozor!
Sprejmeta se na deželo dva družabnika z osebnim sodelovanjem, in sicer za trgovino z mesnim blagom ter za lesno trgovino. Potreben kapital za oboje skupaj 250.000 Din. Reflektira se le na izurjeno agilno moč. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Priporočljivo za dva brata«. 1311

Angleščino 1383
poučuje absolviran filozof. Sprejmeta tudi prevode iz angl. v slov. in obratno. Naslov pri upravi »Jutra«.

Posjetioc Zagrebačkog velesajma

Ne zaboravite si prigodom posjeta Zagreba nabaviti prvo i jedino domaće djelo bez kojega nije niti jedna domaća radnja, a to je

„TERMINOLOGIJA TRGOVAČKIH ZNANOSTI“

od dra Deželića. Dobiva se na samom Zagrebačkom Zboru, a naručuje izravno kod „Privredne knjižare, Zagreb, Peščenica VI, br. 9.